

UZASADNIENIE

W dniu 03-06-2019 r. na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP pod sygn. akt OSD 35/19 w sprawie zażalenia na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 19 marca 2019 r. o umorzeniu dochodzenia przeciwko radcy prawnemu κ, sygn. akt RD 108/19, skarżący wniósł o wyłączenie wszystkich sędziów rozpoznających w tym dniu jego zażalenie.

Jako podstawę wniosku powołał przepis art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 73, art. 74¹ pkt 1 i 2 ustawy o radcach prawnych z uwagi na istnienie okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziów w powyższej sprawie.

Taką okoliczność według wnioskodawcy stanowi niechęć do niego oraz dyskryminacja z uwagi na poglądy wnioskodawcy dotyczące wykładni przepisów z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, które to poglądy naruszają interesy radców prawnych należących do tutejszej Izby mając na uwadze, iż radcy prawni:

- brali udział w tworzeniu, wprowadzaniu przez bezprawnego systemu zarządzania nieruchomościami wspólnymi w nieruchomościach w których jest współwłaścicielem w tym także w nieruchomości przy ul. opartego na notarialnie zaprotokółowanej uchwale Zarządu Miasta i której jest m. in. r. pr. podpis - jak należy rozumieć z kontekstu wniosku/;
- biorą udział w utrwalaniu tego systemu wśród właścicieli lokali wyodrębnionych wprowadzając ich w błąd co do wykładni przepisów w tym art. 18 ust. 1 i 3 wskazując, że właściciele lokali nie mają obowiązku zawarcia umowy właścicieli lokali w formie aktu notarialnego o sposobie zarządu nieruchomością wspólną - np. r. pr. m.in. w nieruchomości przy ul. oraz pozostali radcy prawni świadczący pomoc prawną na rzecz tzw. zarządców nieruchomości świadczących „usługi zarządzania” Wspólnotom Mieszkaniowym na podstawie uchwały zaprotokółowanej przez notariusza o zmianie sposobu zarządu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że przepis art. 41 § 1 k.p.k. dotyczy wyłączenia sędziego, dlatego nie daje on podstaw do wnioskowania łącznie o wyłączenie wszystkich sędziów sądu. Wniosek powinien bowiem wskazywać wyraźnie na okoliczności podważające zaufanie co do bezstronności konkretnego sędziego, o wyłączenie którego się wnosi. Jeżeli dotyczy on całego składu orzekającego, powinien wskazywać na takie fakty, które odnośnie do każdego z członków tego składu wzbudzają uzasadnione wątpliwości w kwestii

ich bezstronności /tak: T. Grzegorzczak, Komentarz do Kodeksu postępowania karnego, Tom I, artykuły 1 – 467, portal LEX/.

We wniosku zarzuca się natomiast zbiorowo składowi sędzemu niechęć i dyskryminację bez zindywidualizowania wątpliwości co do bezstronności każdego z sędziów.

Istotą wątpliwości, jakich dotyczy art. 41 § 1 k.p.k. jest to, że mają one wynikać z zachowania się sędziego i realnie stwarzać obiektywnie co do jego bezstronności, a nie z przypuszczenia wnioskodawcy.

Komentowany przepis dotyczy zachowania sędziego na sali rozpraw oraz poza nią, z którego mogłoby wynikać, że sędzia jest w określony sposób nastawiony do uczestników postępowania lub do sprawy. Chodzi tu o zachowanie sędziego odnoszące się zarówno do oceny rozpoznawanej sprawy przed wydaniem rozstrzygnięcia, jak i o wyrażanie opinii oceniających uczestników postępowania, mogące świadczyć o określonym nastawieniu sędziego do sprawy lub osób w niej uczestniczących. /por. D. Świecki, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania karnego, Tom I, LEX/el.2019/

Jedną z okoliczności stanowiących uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego i powodujących jego wyłączenie na wniosek jest uzewnętrznienie przez sędziego poglądu na sprawę przed wydaniem orzeczenia, i to zarówno w wypowiedzi na sali sądowej, jak i poza nią, w sposób świadczący o realnym niebezpieczeństwie jego stronniczości, w tym np. akcentowanie takiego stanowiska w publicznej wypowiedzi /por. tamże, także T. Grzegorzczak, j. w./.

Z komentowanego przepisu wynika, że wątpliwość co do bezstronności sędziego powinna być „uzasadniona”. Zwrot ten oznacza, że chodzi o poważną wątpliwość oraz że musi ona istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu strony, którą na podstawie zaistnienia określonej okoliczności mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca i nieuprzedzona osoba /por. D. Świecki j. w./.

Wniosek o wyłączenie sędziów w niniejszej sprawie nie daje podstaw do stwierdzenia, że sędziowie kiedykolwiek wypowiadali się co do sprawy dyscyplinarnej OSD 35/19 przed otwarciem przewodu sądowego, a w sposób naturalny nie wyrazili też jeszcze swego poglądu w jego trakcie ze względu na odroczenie sprawy z powodu wniosku o wyłączenie. Sędziowie nie wyrazili też opinii oceniającej wnioskodawcę. Tym bardziej w sposób niechętny czy dyskryminujący wnioskodawcę.

Wnioskodawca nie wykazuje również aby którykolwiek z sędziów składu sądzącego wypowiadał się na temat przepisów o własności lokali czy ich stosowaniu, jako zdaniem wnioskodawcy podstawie wyłączenia.

Wnioskodawca wywodzi mylnym rozumowaniem, że skoro jego poglądy w powyższych kwestiach mieszkaniowych naruszają interesy radców prawnych członków Izby, to tym samym również naruszają interesy sędziów jako radców prawnych, gdyż sędziowie ci należą do Izby, której członkowie wyrażają poglądy odmienne od wnioskodawcy.

Jest to rozumowanie całkowicie bez oparcia w zakresie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego.

Izba Radców Prawnych nie wygłasza poglądów prawnych ani jako całość ani w imieniu jej członków ani za jej członków, którzy są samodzielni i niezależni w swojej pracy opiniodawczej.

Jak wynika z uzasadnienia wniosku o wyłączenie określone stanowisko w zakresie uchwały Gminy dot. zarządzania nieruchomościami wspólnymi wyraziły r. pr. oraz jak twierdzi wnioskodawca radcy prawni związani z obsługą prawną zarządców nieruchomości.

Wnioskodawca nie wymienia tu zatem imiennie żadnego z sędziów, których wyłączenia żąda.

Nie można zatem sędziom przypisać współdziałania w kontrasygnacie lub obsłudze powyższych spraw mieszkaniowych przez w/w radców.

W doktrynie słusznie się wskazuje, że nie stanowi przyczyny wyłączenia sędziego sama tylko podejrzliwość strony ani utrata wiary w bezstronność sędziego wynikająca z jej subiektywnego odczucia. Nie są też przyczyną wyłączenia wyrażane przez sędziego ogólne poglądy prawne w poprzednio wydawanych orzeczeniach czy publikacjach naukowych. /tak D. Świecki, j. w./.

Sędziowie, którzy są objęci wnioskiem o wyłączenie nie są w nim wskazani nie tylko jako wyrażający ogólne poglądy prawne w kwestii zarządu nieruchomościami ale przede wszystkim jako uczestniczący w kreowaniu sposobu zarządu nieruchomościami Gminy.

W żaden sposób nie da się przy tym w ogóle przypisać określonych poglądów konkretnych zaangażowanych w daną sferę prawną radców prawnych do stanowiska pozostałych radców prawnych czy całej Izby jako całości, w tym sędziów w sprawie OSD 35/19. Parafrazując, nie można a limine wykluczyć odmiennego stanowiska w danej sprawie pomiędzy radcami, a w skrajnych przypadkach sporu. Członkowie sądów dyscyplinarnych są natomiast w myśl art. 73 ustawy o radcach prawnych niezawisli w zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych.

Poglądy sędziów w określonych kwestiach prawnych nie tylko nie muszą ale i nie mogą być a limine tożsame z poglądami którejkolwiek strony, gdyż sąd rozstrzyga trafność ich poglądów dopiero po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego.

Wątpliwość co do bezstronności sędziego art. 41 § 1 k.p.k. musi istnieć obiektywnie i poddawać się zewnętrznej weryfikacji oraz ocenie, a nie być tylko subiektywnym przekonaniem określonej osoby /H. Paluszkiwicz, w: Komentarz do kodeksu postępowania karnego, red. K. Dudka, opublikowano: WKP 2018 Stan prawny: 15 sierpnia 2018 r. za portalem LEX/.

W rozpatrywanej sprawie tylko z takim subiektywnym przekonaniem wnioskodawcy mamy do czynienia.

Reasumując, Sąd Dyscyplinarny rozpoznający w przedmiocie wyłączenia sędziów orzekających w dniu 3 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. akt OSD 35/19 wobec braku zindywidualizowanych imiennie w stosunku do każdego z tych sędziów powodów ich wyłączenia ze sprawy, tylko subiektywnego zapatrywania wnioskodawcy na interesy sędziów jako radców prawnych w zakresie gospodarki i zarządzania mieszkaniem w zarządzie wywołującego nietrafnie wątpliwość u wnioskodawcy co do bezstronności sędziów oraz wobec braku innych powodów wyłączenia we wniosku, uznał,

że nie było podstaw do stwierdzenia istnienia okoliczności tego rodzaju, że mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziów rozpoznających sprawę OSD 35/19.

Tym samym wobec braku przesłanek wyłączenia wszystkich sędziów rozpoznających sprawę OSD 39/19 na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2115 ze zm.) w zw. z art. 41 § 1 w zw. z art. 42 § 4 k.p.k. należało orzec jak na wstępie.

Łączne koszty postępowania wyniosły 1.000 zł /jeden tysiąc złotych/, kosztami tymi w całości została obciążona Okręgowa Izba Radców Prawnych zgodnie z przepisem art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.

Pouczenie

Na podstawie art. 70⁴ pkt 4 oraz art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 459 k.p.k. na niniejsze postanowienie nie przysługuje środek odwoławczy, gdyż nie jest postanowieniem kończącym postępowanie dyscyplinarne, jak również nie jest przewidziane odrębnie w k.p.k. do zaskarżenia.